

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΜΑΡΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ομότιμη Καθηγήτρια Κοινωνικής Ψυχολογίας

Τμήμα Ψυχολογίας, Φιλοσοφική Σχολή

540 06, Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη

Email: mdikaiou@psy.auth.gr

Σπουδές: Πτυχίο Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Α. Π. Θ., 1975
Μεταπτυχιακές Σπουδές (Υποτροφία Ι. Κ.Υ), Τμήμα Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο του Stirling, Σκωτία (1977-1982). Ph.D στη Κοινωνική Ψυχολογία, Πανεπιστήμιο του Stirling, 1982.

Επαγγελματική-Ερευνητική Δραστηριότητα:

Εικοσαετής Διδακτική Εμπειρία ως Μέλος του Δ.Ε.Π (1985 +) στο Τμήμα Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.

Πολύχρονη ενασχόληση με Εφαρμοσμένη Κοινωνική Έρευνα και Έρευνα Δράσης σε περιθωριοποιημένες ομάδες και κοινότητες (1982+), σημαντικό μέρος (δέκα πέντε περίπου χρόνια) της οποίας αποτελεί η εμπλοκή σε θέματα Μειονοτήτων (Πρόσφυγες, Μετανάστες, Τσιγγάνοι, Παιδιά Του Δρόμου) τόσο σε διδακτικό όσο και σε ερευνητικό επίπεδο (*Ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις και Διακρατικές Συνεργασίες*). Εμπειρία από τη δημιουργία και εκπόνηση ειδικού προγράμματος σπουδών στην Οργανωτική Ψυχολογία (1997-2000) και προγράμματα κοινοτικής παρέμβασης (2004+).

1. **Δημοσιεύματα:** Τριάντα περίπου δημοσιεύματα στο διεθνή χώρο (άρθρα σε περιοδικά όπως το *International Migration*, *European Social Psychology* και κεφάλαια σε βιβλία όπως στο J. Gibson-Cline (1996) (ed.), *Adolescence: From Crisis to Coping*. Oxford: Butterworth-Heinemann, και στο D. Turton and J. Gonzalez (1999) (eds.), *Cultural Identities in Europe*. Bilbao: Humanitariannet), άρθρα (περιοδικό *Ψυχολογία*, *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*) και βιβλία (Μ. Δικαίου & D. Berkeley (2004) (Επιμ. Έκδ.), *Οργανισμοί: Ζητήματα έρευνας και ανάπτυξης στις σύγχρονες κοινωνίες* (σ. 299-303). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα) στον Ελληνικό χώρο, αντανakλούν την ως άνω ενασχόληση.

1. Σπουδές

- 1975: Πτυχίο Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Α.Π.Θ.
- 1977 - 1978: Προπτυχιακά μαθήματα (με εξετάσεις) ενός έτους στην Κοινωνική Ψυχολογία, Psychology Department, Stirling University, Scotland
- 1978 - 1982: Μεταπτυχιακά μαθήματα και σεμινάρια με παράλληλη εκπόνηση έρευνας για την απόκτηση Διδακτορικής Διατριβής με θέμα: "*Future time orientation as a function of attitudes, beliefs and values for a group of students*", Psychology Department, Stirling University, Scotland, Διδακτορικό Δίπλωμα, Φεβρουάριος, 1982

2. Υποτροφίες

- 1977 - 1980: Υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ)
- 1980 - 1981: Υπότροφος του Scottish Board of Education

3. Επαγγελματική προϋπηρεσία

- 1975 - 1977: Βοηθός έρευνας στην έκτακτη αυτοτελή έδρα Γενικής Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.
- 1982 - 1985: Κύρια Ερευνήτρια και συντονίστρια του προγράμματος "Κοινωνικο - Ψυχολογικά Προβλήματα Παιδιών Ελλήνων Μεταναστών", Τομέας Ψυχολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Α.Π.Θ.
- 1985 - 1989: Λέκτορας Κοινωνικής Ψυχολογίας, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Α.Π.Θ.
- 1989 - 1995: Επίκουρη Καθηγήτρια Κοινωνικής Ψυχολογίας, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Α.Π.Θ.
- 1995 - 2004: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κοινωνικής Ψυχολογίας, Τμήμα Ψυχολογίας Α.Π.Θ.
- 2005 - 2019: Καθηγήτρια Κοινωνικής Ψυχολογίας, Τμήμα Ψυχολογίας του Α.Π.Θ.

4. Διοικητικές θέσεις

- 1996 - 2004 Μέλος της ολομέλειας της Επιτροπής Ερευνών του ΑΠΘ
- 1997 - 1999 Αντιπρόεδρος του τμήματος ψυχολογίας του Α.Π.Θ.
- 1998 Παρουσίαση του επιστημονικού έργου του P. Zimbardo στην τελετή αναγόρευσης του σε επίτιμο διδάκτορα του Α.Π.Θ.

- 1999 Παρουσίαση του επιστημονικού έργου της Μ. Χαρίτου - Φατούρου στην τελετή αναγόρευσής της σε ομότιμη καθηγήτρια του Α.Π.Θ.
- 2002 - 2003 Διευθύντρια του τομέα κοινωνικής και κλινικής ψυχολογίας
- 2006 - 2007 Διευθύντρια του τομέα κοινωνικής και κλινικής ψυχολογίας
- 2008 - 2009 Διευθύντρια του τομέα κοινωνικής και κλινικής ψυχολογίας
- 2009 - 2011 Αντιπρόεδρος του τμήματος ψυχολογίας του Α.Π.Θ.
- 2011 - 2013 Εκπρόσωπος του Α.Π.Θ. στην Επιτροπή Πολιτογράφησης της Διεύθυνσης Αστικής Κατάστασης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας Θράκης
- 2015 - 2019 Διευθύντρια του Μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών Κοινωνική Ψυχολογία και Ψυχοκοινωνικές Παρεμβάσεις
- 2017 - 2018 Μέλος της Θεματικής Επιτροπής «Κοινωνικές επιστήμες» για την αξιολόγηση Ερευνητικών Έργων ΕΛ.ΙΔ.ΕΚ: Ενίσχυση Μεταδιδασκτόρων Ερευνητών/τριών στην Ελλάδα, Υπουργείο Έρευνας και Καινοτομίας .
- 2018 – 2019 Μέλος της Θεματικής Επιτροπής «Κοινωνικές επιστήμες» για την αξιολόγηση της Ερευνητικών Έργων ΕΛΙΔΕΚ: Ενίσχυση Μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών και προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας, Υπουργείο Έρευνας και Καινοτομίας .
- 2009 Παρουσίαση του επιστημονικού έργου της ομότιμης καθηγήτριας του Α.Π.Θ., Δ. Παπαδοπούλου, στην τελετή προς τιμήν του έργου της.
- 2010 Προσφώνηση στην αναγόρευση του Peter Lehmann σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Ψυχολογίας του Α.Π.Θ.

4.1 Εκλεκτορικά Σώματα

1985 - 2019 Σύνταξη **45** εισηγητικών εκθέσεων για την εκλογή μελών ΔΕΠ στη Ψυχολογία και συναφή αντικείμενα.

1985 - 2019 Μέλος **70** εκλεκτορικών σωμάτων για την εκλογή μελών ΔΕΠ με γνωστικό αντικείμενο ψυχολογία ή άλλα συναφή αντικείμενα, σε τμήματα Ψυχολογίας και άλλα (Πολιτικών επιστημών, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Νομικής, Διοίκησης Επιχειρήσεων, Ιατρικής, Φιλοσοφίας και Κοινωνικών Σπουδών, Μουσικών Σπουδών, Κινηματογράφου), στο ΑΠΘ και σε άλλα Πανεπιστήμια στην Ελλάδα και το εξωτερικό (Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Διεθνές Πανεπιστήμιο, Δημοκρίτειο, Πάντειο, Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Ανώτατη Σχολή Πολέμου)

5. Διδακτική εμπειρία (1986 – 2018)

i. Προπτυχιακός κύκλος

Μαθήματα

- Κοινωνική Ψυχολογία I: Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία (1985 - 1994)
- Κοινωνική Ψυχολογία II: Διαπροσωπική Αντίληψη, Διαδικασίες Κοινωνικής Επιρροής (1985 - 1987)
- Κοινωνική Ψυχολογία III: Διομαδικές Σχέσεις (1985 - 1987)
- Φροντιστήρια και Ασκήσεις της Κ.Ψ. (1985 - 1986)
- Ομάδες (1986-2005)
- Χρόνος και Κοινωνικό Περιβάλλον (1986 - 1992)
- Μειονότητες (1994 - 2004)
- Οργανωτική Ψυχολογία I, II, III (1997 - 1999)
- Κοινωνική Ψυχολογία και Εφαρμογές (1986 - 2005)
- Διομαδικά φαινόμενα: Σχέσεις Μειονοτήτων-Πλειονοτήτων (2005 - 2018)
- Ζητήματα έρευνας και Εφαρμογών στη Κοινωνική Ψυχολογία (2005 - 2018)

Διδακτικό υλικό - Σημειώσεις

- Θέματα Κοινωνικής Ψυχολογίας, Α.Π.Θ., 1986
- Ασκήσεις Κοινωνικής Ψυχολογίας, Α.Π.Θ., 1987
- Μεταφράσεις ξενόγλωσσων κειμένων ή άρθρων, Α.Π.Θ. 1986 - 2018

Προπτυχιακές Ερευνητικές Εργασίες

- Εποπτεία σε προπτυχιακές ερευνητικές εργασίες και διπλωματικές (τουλάχιστον 10 εργασίες ανά εξάμηνο) σε θέματα που αφορούν: εθνοπολιτισμικές (Τσιγγάνοι, Πομάκοι, Μουσουλμάνοι, ξένες εργάτριες στην Ελλάδα) και κοινωνικές μειονότητες (παιδιά με ειδικές ανάγκες, ομοφυλόφιλοι), συνθήκες εγκλεισμού, προβλήματα εργαζομένων, χρονικές διαστάσεις της κοινωνικής συμπεριφοράς, λήψη αποφάσεων και καταστάσεις πολέμου κ.ά.

ii. Μεταπτυχιακός κύκλος

Δημιουργία Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων

Μέλος της ομάδας μελών ΔΕΠ που δημιούργησε τρεις (3) από τους έξι (6) κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών στο Τμήμα Ψυχολογίας:

- Μεταπτυχιακό Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας,
- Μεταπτυχιακό Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων (1995 - 2012) και
- Μεταπτυχιακό Κοινωνικής Ψυχολογίας και Ψυχοκοινωνικών Παρεμβάσεων (2015 - 2019).

Διδασκαλία σε μεταπτυχιακά προγράμματα

- Μεταπτυχιακό Γενικής Ψυχολογίας (1986 - 1990)
- Μεταπτυχιακό Κοινωνικής Ψυχολογίας (1990 - 1995)
- Μεταπτυχιακό Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας (1995 - 2007)
- Μεταπτυχιακό Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων (1996 - 2012)
- Μεταπτυχιακό Κοινωνικής Ψυχολογίας και Ψυχοκοινωνικών Παρεμβάσεων (2015-2019).
- European Master in Democratization and Human Rights - Έδρα UNESCO, Α.Π.Θ (2005-2010)

Μαθήματα

- Μικρο-κοινωνική Ψυχολογία
- Μακρο-κοινωνική Ψυχολογία (καταστάσεις κρίσης και συλλογικά φαινόμενα, εφαρμοσμένη κοινωνική έρευνα)
- Σεμινάρια Κοινωνικής Ψυχολογίας

Διπλωματικές Εργασίες

- Πενήντα (50) διπλωματικές εργασίες σε μεταπτυχιακό επίπεδο, σε ποικίλα θέματα: Λήψη δικαστικών αποφάσεων για μη προνομιούχες κοινωνικές ομάδες, μειονότητες και εγκλεισμός, κοινωνική έρευνα στην κοινότητα, κοινωνικοί οργανισμοί και αλλαγές, οδικά ατυχήματα, κοινωνικές αναπαραστάσεις για το στρατιωτικό ανθρωπισμό, συγκρούσεις στον ακαδημαϊκό χώρο κ.ά.
- Συνεποπτεία σε δύο Master Thesis του European Master in Human Rights and Democratization, Έδρα UNESCO, Α.Π.Θ.

Διατριβές επί διδακτορία

- Κύρια Επόπτρια σε **έξι (6)** περατωμένες διατριβές στο Τμήμα Ψυχολογίας του ΑΠΘ
- Μέλος τριμελών συμβουλευτικών επιτροπών σε **25** επιπλέον περατωμένες διατριβές
- Μέλος επταμελών εξεταστικών επιτροπών σε **20** επιπλέον διατριβές στο τμήμα Ψυχολογίας Α.Π.Θ. και σε άλλα τμήματα του Α.Π.Θ. (Παιδαγωγικά, ΤΕΦΑΑ, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Νομικής, Ιατρικής, Μουσικών Σπουδών και Κινηματογράφου) και άλλων πανεπιστημίων στην Ελλάδα (Δημοκρίτειο, Πάντειο, Καποδιστριακό, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Πανεπιστήμιο Αιγαίου).
- Εξωτερική επόπτρια (external supervisor) σε **τρεις (3)** διατριβές σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού (Universidad de Deusto - Bilbao, European University Institute - Florence, University of Glasgow - U.K.)

Εποπτεία σε μεταδιδακτορικές έρευνες

- Μποζατζής, Ν. (2002). Εθνικιστικός λόγος και σεισμοί στη Τουρκία" (με υποτροφία ΙΚΥ).
- Μπάκα, Α. (2005-2007). Αντιλήψεις και αναπαραστάσεις του πολέμου και της τρομοκρατίας στο λόγο: Συγκριτική μελέτη σε εθνικό και υπερεθνικό πλαίσιο (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνική Πρωτοβουλία:01 - Μέτρο:002 - Έργο:326 «ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης». Υποέργο 49.)

Διδακτικό έργο σε άλλα τμήματα και πανεπιστήμια

- 1987 Δύο δίωρες διαλέξεις με θέμα: "Social and psychological problems of Greek migrant children". Πανεπιστήμιο Σιλεσίας, Katowice, Πολωνία.
- 1993 Μαθήματα Κοινωνικής Ψυχολογίας στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών Θεσσαλονίκης
- 1996–97 Σεμινάρια - διαλέξεις με τίτλο "Ξενοφοβία και ρατσισμός" σε ανώτερους αξιωματικούς της αστυνομίας

6. Ερευνητικά προγράμματα

1982 - 1984 *Κοινωνικά και ψυχολογικά προβλήματα παιδιών 8-10 χρονών Ελλήνων μεταναστών*. Υπουργείο Έρευνας και Τεχνολογίας - E.E.C. General Direction of Employment, Social Affairs and Education. Project: D 8203549/13582

1985 - 1987 *Παλινοστούντες μετανάστες: Μεταβαλλόμενοι ρόλοι ανδρών και γυναικών*. Υπουργείο Έρευνας και Τεχνολογίας - E.E.C. General Direction of Employment, Social Affairs and Education. Project: 000422.

1989 - 1991 *Παλινοστούντες μετανάστες: Συμμετοχή ανδρών και γυναικών στην λήψη αποφάσεων σχετικών με την εκπλήρωση στόχων*. Υπουργείο Έρευνας και Τεχνολογίας - E.E.C. General Direction of Employment, Social Affairs and Education. Project: 012802.

1990 - 1992 *Promoting equality awareness: Women as citizens*. Department of Sociology, Cambridge University, U.K.

1991 - 1993 *Κοινωνική συνύπαρξη και επαγγελματική επανένταξη Ελλήνων επαναπατρισθέντων από την πρώην Σοβιετική Ένωση*, E.E.C. General Direction of Employment, Project: V/1093/89 - E.

1991 - 1993 *Κοινωνική συνύπαρξη και επαγγελματική επανένταξη προσφύγων Ελληνικής καταγωγής από την Αλβανία*, E.E.C. General Direction of Employment. Project: 8172.

1992 - 1993 *Community health improvements through student participation in resource enhancement and stress related episodes within culturally mixed communities*. Department of Social Psychology, L.S.E., U.K.

- 1993 - 1994 *Γονεϊκός ρόλος ανδρών και γυναικών στη σύγχρονη ελληνική οικογένεια*.
Εθνικός Οργανισμός Πρόνοιας
- 1993 - 1995 *Μειονοτικές ομάδες υψηλού κινδύνου: Παιδιά μεταναστών και προσφύγων*. Επιτροπή Ερευνών Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- 1995 - 1997 *Report to the EU Youth for Europe Programme: The street and homeless marginalized youth: A comparative feasibility study on problems and coping strategies*. EU Youth for Europe Program (Action E. II Youth Research). Aristotle University of Thessaloniki, Greece.
- 1996 - 1997 *Πρόγραμμα εκπαίδευσης ανώτερων αστυνομικών: Ρατσισμός και ξενοφοβία*. Τμήμα Ψυχολογίας, Α.Π.Θ.
- 1996 - 1997 *Απογραφική μελέτη κοινωνικοοικονομικών και οικιστικών χαρακτηριστικών των σκηνιτών τσιγγάνων: πιλοτική εφαρμογή στον καταυλισμό των σκηνιτών τσιγγάνων του δήμου Μενεμένης*. ENVIROM LIFE environment EC, DG XI. Δημοτική Επιχείρηση Κοινωνικής και Πολιτισμικής Ανάπτυξης Μενεμένης.
- 1996 - 1998 *Migration, multiculturality and conflict: An exploration of educational activities and nongovernmental practices in Greece*. Humanitarian Network.
- 1996 - 1998 *Εθνοπολιτισμικές μειονότητες και συγκρούσεις στις φυλακές Διαβατών Θεσσαλονίκης*. Νομική Σχολή, Α.Π.Θ., 1996 - 8. (χωρίς χρηματοδότηση)
- 1996 - 1998 *Πρόγραμμα πρόληψης: Ναρκωτικά και μειονότητες στη κοινότητα 'Καλοχώρι'*. Τμήμα Ψυχολογίας, Α.Π.Θ. (χωρίς χρηματοδότηση)
- 1996 - 1999 *Research on training requirements of social workers active with socially disadjusted youth in public and non profit organizations* Ευρωπαϊκή Ένωση, Leonardo (INC.31/96 BAT: I/96/1/2110/EA/III.2.a./CONT, idx: 5047).
- 1997 - 1999 *ALPHA: Συνεργασία των χωρών της Ενωμένης Ευρώπης με τις χώρες της Λατινικής Αμερικής*. London School of Economics and Political Sciences - ΑΠΘ
- 1997 - 1999 *Διερεύνηση αναγκών και μεθόδων επαγγελματικής κατάρτισης και στήριξης για ανήλικους παραβάτες και ανήλικους σε κίνδυνο*. Ευρωπαϊκή Ένωση - Leonardo Da Vinci. Τμήμα Νομικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

- 1997 - 2000 *Δημιουργία Προγράμματος σπουδών για την Οργανωτική Ψυχολογία/ Διοίκηση και Οργάνωση Επιχειρήσεων*. Τμήμα Ψυχολογίας Α.Π.Θ. σε συνεργασία με το London School of Economics and Political Sciences. Πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ, Υποπρόγραμμα 3 Μέτρο 3.1, Ενέργεια 3.1.α.
- 1998 - 1999 *Child Immigration Project: National report of the well - being of immigrant children in Greece*. TSER Program (DGXII) of the European Commission. Project: SOE2 - CT97 - 2024. (αναφέρεται στο επίσημο site της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διεύθυνση: www.cordis.lu/tser/src/ct972024.htm)
- 1998 - 1999 *European Children's Television Center - Balkan and Mediterranean Network of Children's Television*. Thessaloniki Greece. Targeted Socio - Economic Research: European Commission (αναφέρεται στη διεύθυνση improving-ser.sti.jrc.it/default/show.gx?_app.page=show-print-TSR.html&Object.Object_id=TSER-000000...)
- 1998 - 2000 *Πρόγραμμα δράσης για τα παιδιά του δρόμου*. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (χωρίς χρηματοδότηση)
- 2003 - 2005 *Κοινωνική ψυχολογία και συλλογικά φαινόμενα: Καταστάσεις κρίσης και κοινωνική αλλαγή*. Υποκύκλος Προγράμματος ΕΠΕΑΕΚ «Ψυχολογία και σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες: Αναμόρφωση προπτυχιακού προγράμματος σπουδών, Τμήμα Ψυχολογίας, Α.Π.Θ..
- 2004 - 2005 *Ένταξη παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών μέσω της συστηματικής εκπαίδευσης των εν ενεργεία και μελλοντικών εκπαιδευτικών*. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο - Υ.Π.Ε.Π.Θ. (Μέτρο 1.1., Ενέργεια 1.1.1., Κατηγ. Πράξεων α.
- 2004 - 2006 *Μειονότητες και φυλακές: Η προοπτική της σύνδεσης με τη κοινότητα*. Ερευνητικό πρόγραμμα σε στάδιο σχεδιασμού. (χωρίς χρηματοδότηση)
- 2004 - 2006 *Οργάνωση συνεταιρισμού κοινωνικής οικονομίας των άνεργων κατοίκων (με έμφαση στους Τσιγγάνους)*. Επιχειρησιακό Σχέδιο Ολοκληρωμένου Προγράμματος Αστικής Ανάπτυξης σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακας. Μέτρο 3.8 & 3.9 ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας, Δήμος Καλαμαριάς - Οικοκοινωνία
- 2004 - 2006 *Υποστήριξη των τοπικών κοινωνικών δομών και υπηρεσιών σε θέματα Τσιγγάνων*. Παραγωγή μεθοδολογικών εργαλείων, εκπαιδευτικού υλικού και επιμόρφωση προσωπικού. Επιχειρησιακό Σχέδιο Ολοκληρωμένου

Προγράμματος Αστικής Ανάπτυξης σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακας.
Μέτρο 3.8 & 3.9 ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας, Βόρειο - Δυτική
Θεσσαλονίκη - Οικοκοινωνία

- 2005 - 2007 *Αντιλήψεις και αναπαραστάσεις του πολέμου και της τρομοκρατίας στο λόγο: Συγκριτική μελέτη σε εθνικό και υπερεθνικό πλαίσιο* Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.
Προτεραιότητα:002 Μέτρο:002 Έργο:326 «ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΙΙ - Ενίσχυση
Ερευνητικών Ομάδων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου
Θεσσαλονίκης».
- 2005 - 2008 *Post traumatic stress disorder with female military returnees from Iraq.*
Συμμετοχή στο σχεδιασμό, τη συγγραφή ερευνητικής πρότασης και τη
διεξαγωγή διεθνούς έρευνας στο παραπάνω πεδίο.
- 2005 - 2008 *Δράσεις για την άρση των εμποδίων κοινωνικής ένταξης και εργασιακής
ενσωμάτωσης κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων.* Ε.Π. Υγεία -Πρόνοια
2000-2006, Μέτρο 1.4. Τμήμα Ψυχολογίας, Α.Π.Θ.
- 2006 - 2007 *European Residents in Regeneration Network* European Inter- University
Centre for Human Rights and Democratisation (EIUC) and Aristotle
University of Thessaloniki
- 2006 - 2008 *Health and Social Care for Migrants and Ethnic Minorities in Europe.*
International Research Project, EU RTD Framework
- 2006 - 2008 *The Elderly Project.* Διεθνές ερευνητικό πρόγραμμα για τους
ηλικιωμένους που προωθείται στα πλαίσια της Διεθνούς Εταιρείας
Συμβουλευτικής (IAC) και στο ειδικό για το θέμα Διεθνές Ερευνητικό
Σεμινάριο (IRS) (χωρίς χρηματοδότηση).
- 2008 - 2012 *Επισημαίες συνθήκες εργασίας και κοινωνικές ταυτότητες: Νέοι δευτέρης
γενιάς μεταναστών.* Ηράκλειτος ΙΙ.
- 2015 - 2019 *Host nationals' narratives of their history, ethno-cultural and national
identities and their experiences of contemporary non-European refugees.*
Τρέχουσα ερευνητική συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων τριών χωρών
(Ελλάδας, Αρμενίας και Σκωτίας).

7. Συμμετοχή σε διεθνή δίκτυα-συνεργασίες: Ίδρυση ερευνητικών θεσμικών φορέων

i) 1997 - 2000 HumanitarianNet. Δίκτυο Ανθρωπιστικών Σπουδών στην Ευρώπη

Έδρα Δικτύου: Relations Internationales, Universidad de Deusto, Bilbao.

Συμμετέχοντες: 61 Τμήματα Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων, 7 ερευνητικά κέντρα και 10 διεθνείς οργανισμοί.

Στόχοι: Έρευνα και ανάπτυξη ανθρωπιστικών σπουδών στην ανώτατη εκπαίδευση
Προώθηση συνεργασιών και δράσεων για την αντιμετώπιση ζητημάτων που άπτονται της ανθρωπιστικής κρίσης

Αποτελέσματα: Χαρτογράφηση και ανάλυση των προγραμμάτων σπουδών και της έρευνας που σχετίζεται με την ανάπτυξη των ανθρωπιστικών σπουδών στα Α.Ε.Ι της Ευρώπης.

Χαρτογράφηση και ανάλυση της λειτουργίας των κυβερνητικών και μη κυβερνητικών οργανισμών (στόχοι, διάρθρωση, δεξιότητες και κατάρτιση εργαζομένων) στην Ευρώπη.

Δημιουργία του θεσμού και του προγράμματος σπουδών για το European M.Phil in Migration, Multiculturalism and Ethnic Conflict.

ii) 2003-2005 Network of excellence. New Global Migration Flows and the European Institutional Response.

Έδρα Δικτύου: Berliner Institut für Vergleichende Sozialforschung.

Συμμετέχοντες: 80 Πανεπιστημιακά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα με προηγούμενη εμπλοκή σε θέματα μεταναστών και προσφύγων.

Στόχοι: Η διερεύνηση της πρόσφατης κρίσης του μεταναστευτικού φαινομένου σε παγκόσμια κλίμακα.

iii) 2006-2009 Network of Experts. Health and Social Care for Migrants and Ethnic Minorities in Europe.

Έδρα: European Research Centre on Migration and Ethnic Relations (ERCOMER), Utrecht University, The Netherlands.

Στόχοι: Η διερεύνηση της κατάστασης της υγείας των μεταναστών σε διαφορετικές χώρες δεδομένης της πρόσφατης κρίσης σε παγκόσμια κλίμακα

8. Δημοσιεύσεις

1. Δικαίου, Μ. (1984). Κοινωνική Ψυχολογία: Προβλήματα εφαρμογής σε αναπτυσσόμενες χώρες όπως η Ελλάδα. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 52, 73-85.
2. Δικαίου, Μ., Sakka, D., Manavopoulos, K., Brikas, E., & Fatourou, M. (1984). Children of Greek migrants: A psychosocial approach. *School integration of remigrant students: Problems and perspectives. Athens: Ministry of Education/UNESCO.(In Greek)*. (3 ετεροαναφορές)
3. Δικαίου, Μ. (1985). Το παιχνίδι στα παιδιά των μεταναστών: Κοινωνική προσέγγιση. *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, 2, 45-60.
4. Haritos-Fatouros, M., & Δικαίου, Μ. (1986). Counselling migrant persons concerning their children. *International Journal for the Advancement of Counselling*, 9 (4), 301-318. (5 ετεροαναφορές)
5. Δικαίου, Μ., Sakka, D., & Haritos-Fatouros, M. (1987). Maternal attitudes of Greek migrant women. *International Migration*, 25 (1), 73-87. (5 ετεροαναφορές)
6. Sakka, D., Haritos-Fatouros, M., & Δικαίου, Μ. (1988). A study of migrant mothers: Return home and role change. *International Journal for the Advancement of Counselling*, 11, 167-181. (3 ετεροαναφορές)
7. Δικαίου, Μ. (1989). Peer interaction in migrant children: Observational data and parents' evaluations. *International Migration*, 27, 49-67. (6 ετεροαναφορές)
8. Δικαίου, Μ. (1989). Review of the book «Heirs of Greek catastrophe: The social life of Minor Asia refugees in Pireus», *International Migration*, 28 (4), 603.
9. Δικαίου, Μ. (1990). Illiteracy and Tsigani minority children in northern Greece: An exploration of parents' and children's views. *International Migration*, 28 (1), 47-68. (6 ετεροαναφορές)
10. Gibson, J. T., Westwood, M. J., Ishiyama, F. I., Borgen, W. A., Showalter, S. M., Alsarraf, Q., Atakan, S. A., Guimares, I. R. F., Guistiortiz, A. L., Robertson, M., Shafir, B., Dewerd, P., Velazco, G. A., Baker, C. E., Δικαίου, Μ., Gabay, T., Kashyup, L., Lee, I., Dipaula, M. E. F., Ngunangwa, H., & Talyzina, N. F. (1991). Youth and culture – A 17 nation study of

- perceived problems and coping strategies. *International Journal for the advancement of counselling* 14 (3): 203-216. (36 ετεροαναφορές)
11. Gibson, J. T., Baker, C. E., Showalter, S. M., Alsarraf, Q., Atakan, S. A., Borgen, W. A., Guimaraes, I. R. F., Giustiortiz, A. L., Ishiyama, F. I., Robertson, M., Shafir, B., Deweerdt, P., Velazco, G. A., Westwood, M. J., Dikaiou, M., Gabay, T., Kashyup, L., Lee, I., Felce, M. E., Dipaula, F., Shen, F., & Talyzina, N. F. (1992). Gender and culture – Reported problems, coping strategies and selected helpers of male and female adolescents in 17 countries. *International Journal for the advancement of counselling*, 15 (3), 137-149. (19 ετεροαναφορές)
  12. Markoulis, D., & Dikaiou, M. (1993). Greece. In L. L. Adler (Ed.), *International Handbook on Gender Roles* (pp 85-97). Westport, CT: Greenwood Press.
  13. Dikaiou, M., & Kioseoglou, G. (1993). Identified problems and coping strategies: Gypsy minority versus non-minority adolescents. *International Migration Quarterly Review*, 31 (4), 473-495. (4 ετεροαναφορές)
  14. Κιοσέογλου, Γ., & Δικαίου, Μ. (1994). *Εφαρμογή της παραγοντικής ανάλυσης των αντίστοιχων και των λογαριθμικών γραμμικών μοντέλων στην ανάλυση των προβλημάτων των εφήβων και των τρόπων παροχής βοήθειας από κατηγορίες ατόμων στήριξης*. Πρακτικά Έκτου Πανελληνίου Συνεδρίου Στατιστικής (σ. 179-187). Αθήνα: Ελληνικό Στατιστικό Ινστιτούτο.
  15. Gibson-Cline, J., Baker, C., Westwood, M., Ishiyama, I., Borgen, S., Al-Sarraf, Q., Arsoy, S., Shafir, B., Velazco, G., Dikaiou, M. (1994). Adolescents problems and coping: A model for collaborative multinational research. In E. Stern, D. Lane, & G. Mc Devitt (Eds.), *Europe in change: The contribution of counselling. Proceedings of the first symposium of the European Association for Counselling* (pp. 20-30). Netherlands: Utrecht University.
  16. Χαρίτου-Φατούρου, Μ., Δικαίου, Μ., & Σακκά, Δ. (1994). Συμβουλευτική γονέων μεταναστών. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 84-85, 70-86.
  17. Dikaiou, M. (1994). Present realities and future prospects among Greek returners. *International migration*, 32(1), 29-47. (8 ετεροαναφορές)
  18. Δικαίου, Μ. (1995). Απώλεια πληροφοριών στη συνέντευξη. *Ψυχολογία*, 2 (1), 93-106.

19. Dikaiou, M., Haritos-Fatouros, M., & Kiosseoglou, G. (1996). The Greek study. In J. Gibson-Cline (Ed.). *Adolescence from crisis to coping: A thirteen nation study* (pp. 87-102). Oxford: Butterworth-Heinemann. (99 ετεροαναφορές)
20. Gibson-Cline, J., Dikaiou, M., Haritos-Fatouros, M., Shafir, B., & Ondis, G. (1996). Introduction: Theories of adolescence. In J. Gibson-Cline (Ed.) *Adolescence from crisis to coping: A thirteen nation study* (pp. 3-12). Oxford: Butterworth-Heinemann.
21. Gibson-Cline, J., Baker, C., Westwood, M., Ishiyama, I., Borgen, S., Al-Sarraf, Q., Arsoy, S., Shafir, B., Velazco, G., & Dikaiou, M. (1996). Methodology for a multinational study. In J. Gibson-Cline (Ed.). *Adolescence from crisis to coping: A thirteen nation study* (pp. 13-126). Oxford: Butterworth-Heinemann.
22. Gibson-Cline, J., Baker, C., Westwood, M., Ishiyama, I., Borgen, S., Al-Sarraf, Q., Arsoy, S., Shafir, B., Velazco, G., & Dikaiou, M. (1996). Findings of the multinational study. In J. Gibson-Cline (Ed.). *Adolescence from crisis to coping: A thirteen nation study* (pp. 27-42). Oxford: Butterworth-Heinemann.
23. Dikaiou, M., Gibson-Cline, J., DeWeredt, P., Dragoon, M., Jones, C., & Saleh, M. (1996). Minority populations. In J. Gibson-Cline (Ed.). *Adolescence from crisis to coping: A thirteen nation study* (pp. 247-264). Oxford: Butterworth-Heinemann. (4 ετεροαναφορές)
24. Gibson-Cline, Dikaiou, M., Dragoon, M., Haritos Fatouros, M., Shafir, B., Guimaraes, I., Pereira, E., DeWeerd, P., & Kashyap, L. (1996). Conclusions and implications for theory and practice: Part One. In J. Gibson-Cline (Ed.). *Adolescence from crisis to coping: A thirteen nation study* (pp. 265-278). Oxford: Butterworth-Heinemann. (99 ετεροαναφορές βιβλίου)
25. Dikaiou, M. (1997). Minorities coping with problems and change: A time perspective approach. Στο Φ. Αναγνωστόπουλου, & Α. Κοσμογιάννη (Επιμ. Έκδ.) (Β. Μεσσήνη επιμελήτης), *Σύγχρονη ψυχολογία στην Ελλάδα* (pp. 385-388). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. (2 ετεροαναφορές)
26. Bibou, I., Dikaiou, M., & Bairaktaris, C. (1997). Psychological dimensions of family burden among two groups of carers looking after psychiatric patients. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 32 (2), 104-109. (75 ετεροαναφορές)

27. Χαρίτου-Φατούρου, Μ., & Δικαίου, Μ. (1998). Παιδιά που ζουν ή εργάζονται στο δρόμο: Παιδιά προσφύγων και περιθωριακών πληθυσμών. *Πρακτικά του Συνεδρίου «Βαλκάνια και Ψυχική Υγεία»*. Θεσσαλονίκη.
28. Δικαίου, Μ. (1999). Μειονοτικές ομάδες: Έρευνα και παρέμβαση στη σύγχρονη Ελληνική κοινωνία. *Ψυχολογία*, 6 (2), 247-53. (2 ετεροαναφορές)
29. Δικαίου, Μ. (1999). Πρόλογος. *Ψυχολογία*, 6 (2).
30. Dikaiou, M (1999). From conflict to harmony: The Greek case. In D. Turton & J. Gonzalez (Eds.), *Cultural identities and ethnic minorities in Europe* (pp. 57-62). Bilbao: HumanitarianNet. (1 ετεροαναφορά)
 Το βιβλίο έχει μεταφραστεί και στα Ισπανικά: Dikaiou, M. (2002). Del conflicto a la armonia: El caso griego. In D. Turton, D. & Gonzalez, J. (Eds.), *Identidades culturales y minorias etnicas en Europa*. Zaragoza: Avances de PrticoLibrerias
31. Dikaiou, M (1999). Country report: Greece. In J. Gonzalez, W. Lowenstein, & M. Malek (Eds.), *Humanitarian development studies in Europe* (pp. 155-164) Bilbao: HumanitarianNet. (15 ετεροαναφορές βιβλίου)
32. Δικαίου, Μ., Ζαφειρίδης, Φ., Κορδούτης, Π., Μπαϊρακτάρης, Κ., Μπόνη, Ε., & Παπαδοπούλου, Δ. (1999). Το πρόγραμμα Σπουδών στον τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας: Μια προσπάθεια καταγραφής της πορείας του την τελευταία δεκαετία. Στο Ε. Συγκολλίτου, Μ. Δικαίου, & Ε. Μπόνη (Επιμ. Έκδ.), *Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής*, Τόμος 3: *Προς τιμήν της Μ. Χαρίτου Φατούρου* (σ. 33-43). Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
33. Sakka, D., Dikaiou, M., & Kiosseoglou, G. (1999). Return migration: Changing roles of men and women. *International Migration*, 37 (4), 741-765. (23 ετεροαναφορές)
34. Συγκολλίτου, Ε., Δικαίου, Μ. & Μπόνη Ε. (Επιμ. Έκδ.). (1999). *Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής*, Τόμος 3: *Προς τιμήν της Μ. Χαρίτου Φατούρου*. Θεσσαλονίκη: Υπηρεσία Δημοσιευμάτων Α. Π. Θ. (σελ. 399)
35. Gibson-Cline, J., Baker, C., & Dikaiou, M. (2000). Introduction: A commentary on our study and its methodology. In J. Gibson-Cline (Ed.), *Youth and coping in twelve nations: Surveys of 18-20 year old youth* (pp. 3-18). London: Routledge.
36. Dikaiou, M (2000). Youth, problems and helping: Concepts, theories and practices. In J. Gibson-Cline (Ed.), *Youth and coping in twelve nations:*

- Surveys of 18-20 year old youth* (pp. 19-35). London: Routledge. (2 ετεροαναφορές)
37. Dikaiou, M., & Haritos-Fatouros, M. (2000). Greece: University and technical institute students in Thessaloniki. In J. Gibson-Cline (Ed.), *Youth and coping in twelve nations: Surveys of 18-20 year old youth* (pp. 114-128). London: Routledge.
38. Gibson-Cline, J., Pereira, E., Martinson, L., Shaw, B., Borgen, B., Chen, Q., Miao, F., Lu, X., Feaviour, K., Acres, D., Dikaiou, M., Haritos-Fatouros, M., Kashyap, L., Shafir, B., Erhard, R., Honda, K., Ishiyama, I., Velazco, G., Maccarelli, L., Baker, C., Botwin, D., & DiPaula, M. (2000). The multinational study. In J. Gibson-Cline (Ed.), *Youth and coping in twelve nations: Surveys of 18-20 year old youth* (pp. 39-55). London: Routledge.
39. Gibson-Cline, J., Martinson, L., Shaw, B., Pereira, E., Borgen, B., Chen, Q., Miao, F., Lu, X., Feaviour, K., Acres, D., Dikaiou, M., Haritos-Fatouros, M., Kashyap, L., Shafir, B., Erhard, R., Honda, K., Ishiyama, I., Velazco, G., Maccarelli, L., Baker, C., Botwin, D., & DiPaula, M. (2000). Conclusions and implications for the helping professions. In J. Gibson-Cline (Ed.), *Youth and coping in twelve nations: Surveys of 18-20 year old youth* (pp. 235-250). London: Routledge. (20 ετεροαναφορές του βιβλίου)
40. Sakka, D. & Dikaiou, M (2001). Task sharing and sex-role attitudes in Greek returnees: A combination of cross-sectional and longitudinal data. In J. Myers-Walls (Ed.), *Families as educators for global citizenship* (pp. 91-106). Burlington, USA: Ashgate Publishing. (2 ετεροαναφορές)
41. Δικαίου, Μ. (2003). Κοινωνικοψυχολογική έρευνα και ιδεολογία: Το παράδειγμα των διομαδικών σχέσεων. Στο Α. Ευκλείδη, Α. Στογιαννίδου και Ε. Αυδή (Επιμ. Έκδ.), *Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Ψυχολογίας, Τόμος Ε: Εις μνήμην της καθηγήτριας Μ. Μάνιου-Βακάλη*, (σ. 131-144). Θεσσαλονίκη: Υπηρεσία Δημοσιευμάτων του Α.Π.Θ.
42. Δικαίου, Μ., Γκαϊταρτζή, Χ., & Λάντα, Κ. (2003). Κέντρα υποδοχής προσφύγων και αιτούντων άσυλο στη Θεσσαλονίκη: Μία προέρευνα. Στο Α. Ευκλείδη, Α. Στογιαννίδου και Ε. Αυδή (Επιμ. Έκδ.), *Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Ψυχολογίας, Τόμος Ε: Εις μνήμην της καθηγήτριας Μ. Μάνιου-Βακάλη*, (σ. 257-286). Θεσσαλονίκη: Υπηρεσία Δημοσιευμάτων του Α.Π.Θ..

43. Δικαίου, Μ. & Berkeley, D. (Επιμ. Εκδ.). (2004). *Οργανισμοί: Ζητήματα έρευνας και ανάπτυξης στις σύγχρονες κοινωνίες*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα (σ. 303).
44. Δικαίου, Μ. (2004). Η έρευνα δράσης ως μέσο κινητοποίησης διαλόγου σε σχολικούς οργανισμούς. Στο Μ. Δικαίου, & D. Berkeley (Επιμ. Έκδ.), *Οργανισμοί: Ζητήματα έρευνας και ανάπτυξης στις σύγχρονες κοινωνίες* (σ. 144-162). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. (4 ετεροαναφορές)
45. Παπαδοπούλου, Ε., & Δικαίου, Μ. (2004). Οργανισμοί κοινωνικής υποστήριξης: Ένα μοντέλο διαμεσολάβησης στη σχέση κράτους - πολίτη. Στο Μ. Δικαίου & D. Berkeley (Επιμ. Έκδ.), *Οργανισμοί: Ζητήματα έρευνας και ανάπτυξης στις σύγχρονες κοινωνίες* (σ. 163-180). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
46. Δικαίου, Μ., & Μπάκα, Α. (2004). Μεταφορά και μετάδοση γνώσεων στην ανώτατη εκπαίδευση. Περιορισμοί και δυνατότητες. Στο Μ. Δικαίου & D. Berkeley (Επιμ. Έκδ.), *Οργανισμοί: Ζητήματα έρευνας και ανάπτυξης στις σύγχρονες κοινωνίες* (σ. 245-266). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
47. Δικαίου, Μ. (2004). Έρευνα και οργανισμοί στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα: Δυνατότητες και προοπτικές. Στο Μ. Δικαίου & D. Berkeley (Επιμ. Έκδ.), *Οργανισμοί: Ζητήματα έρευνας και ανάπτυξης στις σύγχρονες κοινωνίες* (σ. 299-303). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
48. Δικαίου, Μ., Ρούσση, Π., & Χρηστίδης, Δ. (Επιμ. Έκδ.), (2004). *Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Ψυχολογία του ΑΠΘ., Τόμος ΣΤ'*. Θεσσαλονίκη: Α.Π.Θ. (σελ. 350)
49. Δικαίου, Μ. (2004). Βιβλιοπαρουσίαση για το Μ. Φατούρου, Ο βασανιστής ως όργανο της Κρατικής Εξουσίας. *Ουτοπία*, 60, Μάιος-Ιούνιος (σ.190-93).
50. Μαρκουλής, Δ., & Δικαίου, Μ. (2005) (Επιμ. Έκδ.). *Πολιτική ψυχολογία: Προβλήματα και προοπτικές*. Αθήνα: Δαρδανός Τυπωθήτω.
51. Δικαίου, Μ. (2005). Κινητοποίηση πολιτών: Θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις. Στο Δ. Μαρκουλής, & Μ. Δικαίου (Επιμ. Έκδ.), *Πολιτική ψυχολογία: Προβλήματα και προοπτικές*, Αθήνα: Δαρδανός Τυπωθήτω. (3 ετεροαναφορές)
52. Παπαδοπούλου, Ε. και Δικαίου, Μ. (2006). Μεθοδολογία παρεμβάσεων στη κοινότητα. Το παράδειγμα προσέγγισης Τσιγγάνικων κοινοτήτων. Στο Ε. Παπαδοπούλου (Επιμ. Εκδ.), *Υποστήριξη των τοπικών κοινωνικών δομών και*

- υπηρεσιών σε θέματα Τσιγγάνων. Παραγωγή μεθοδολογικών εργαλείων, *Πρώτος Κύκλος: Εισαγωγή στην ολοκληρωμένη προσέγγιση για την υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης Τσιγγάνων πολιτών στις τοπικές κοινωνίες*, (σελ. 19-23). Θεσσαλονίκη: Οικοκοινωνία.
53. Δικαίου, Μ.(2006). Σχέδια δράσης. Θεωρητικό και Μεθοδολογικό πλαίσιο. Στο Ε. Παπαδοπούλου (Επιμ.Εκδ.), *Υποστήριξη των τοπικών κοινωνικών δομών και υπηρεσιών σε θέματα Τσιγγάνων. Παραγωγή μεθοδολογικών εργαλείων. Τρίτος κύκλος: Σχεδιασμός σχεδίου δράσης για την κοινωνική ένταξη των πολιτών Τσιγγάνικης καταγωγής στις τοπικές κοινωνίες στη Δυτική Θεσσαλονίκη*. (σελ. 17-20). Θεσσαλονίκη: Οικοκοινωνία.
54. Δικαίου. Μ. & Πανταζής, Π. (2007), (Επιμ. Έκδ.). *Μετανάστευση, Κοινωνία και ψυχική Υγεία*, 4.
55. Markoulis, D., & Dikaiou, M. (2008). Being Involved. Theoretical and Research approaches. In F. K. Oser and W.Veugelers (Eds.), *Getting Involved. Moral Development and Citizenship Education* (pp 75-87). Sense Publishers. (3 ετεροαναφορές)
56. Δικαίου, Μ., Γεωργάκα, Ε., Μεταλλίδου, Ξενικού, Α. (2009). Πρόλογος. Στο Μ. Δικαίου, Ε. Γεωργάκα, Π. Μεταλλίδου και Α. Ξενικού (Επιμ. Έκδ.), *Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Ψυχολογίας, Τόμος Η: Προς τιμήν της καθηγήτριας Δ. Παπαδοπούλου*, (σ. xiii-xxiv). Θεσσαλονίκη: Υπηρεσία Δημοσιευμάτων του Α.Π.Θ.
57. Δικαίου, Μ. (2009). Οδύοντας προς μία Κοινωνική Ψυχολογία των Πολιτών. Συμμετοχή του Πολίτη και Κοινωνική Αλλαγή. Στο Μ. Δικαίου, Ε. Γεωργάκα, Π. Μεταλλίδου και Α. Ξενικού (Επιμ. Έκδ.), *Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Ψυχολογίας, Τόμος Η: Προς τιμήν της καθηγήτριας Δ. Παπαδοπούλου*. Θεσσαλονίκη: Υπηρεσία Δημοσιευμάτων του Α.Π.Θ.
58. Dikaiou, M., Hatzidimitriadou, E. (Eds.), (2010). Prologue. Migration and Social Care. *Hellenic Journal of psychology*, 7(1), V-VIII. (2 ετεροαναφορές)
59. Haritos-Fatouros, M., Zimbardo, P., Nathan Stoltzfus, N., Fotopoulou, M., Dikaiou, M. (2010). PTSD and female military returnees from Iraq and Afganistan: What does the evidence tell us? *Journal of US-China Public Administration*, 7(8), 80-85, ISSN 1548-659. (1 εταροαναφορά)

60. Δικαίου, Μ., Φίγγου, Ε., Μπάκα, Α. (2010). Κοινωνιοψυχολογική έρευνα και ιδεολογία. Το παράδειγμα των μειονοτικών ομάδων. Στο Σ. Παπαστάμιου, Γ. Προδρομίτης, & Β. Παυλόπουλος (Επιμ. Εκδ.). *Κοινωνική σκέψη, νόηση και συμπεριφορά: 33 Έλληνες κοινωνικοί ψυχολόγοι ανα-κρίνουν την επιστήμη τους*. Αθήνα:Πεδίο.
61. Baka, A., Dikaiou, M. (2011). Interpretative repertoires, subject positions and ideology in focus groups discussing war: a critical discursive analysis of Greek youth talking about the Kosovo war. *Hellenic Journal of psychology*, 8(1), 1-21.
62. Σταφυλά, Α., Δικαίου, Μ., Παπαστεφάνου, Υ. & Μαρμαράς, Γ. (2011). Κλίμακα Θετικής και Αρνητικής Συναισθηματικής Κατάστασης (Positive and Negative Affectivity Schedule, PANAS). Στο Α. Σταλίκας, Σ. Τριλίβα & Π. Ρούση (επιμ.). *Τα ψυχομετρικά Εργαλεία στην Ελλάδα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. (2 ετεροαναφορές)
63. Δικαίου, Μ. (2013). Επιστημονική σύμβουλος της επιμέλειας έκδοσης από την Ε. Παπαδοπούλου στο Rebecca L. Toporek, Larry Gerstein, Nadya A. Fouad, Gargi Roysircar, Tania Israel, *Η Κοινωνική Δικαιοσύνη στη Συμβουλευτική Ψυχολογία. Ηγεσία, Οραμα και Δράση*. Μετάφραση Ε. Αυγήτα. Αθήνα: Πεδίο
64. Dikaiou, M. (2013). Towards the development of a more political and social psychology of minority groups: A process of research (in Greek). In V. Deligianni et.al, (eds.), *Scientific Annals*, VI. (336-359), School of Psychology: Aristotle University of Thessaloniki)
65. Podara, K., & Dikaiou, M. (2015). Psychosocial factors that influence the formulation of people's attitudes toward organ donation for transplantation: A literature review. *Scientific Annals-School of Psychology AUTH*, 11, 249-276.
66. Kesisoglou, G., Figgou, L., & Dikaiou, M. (2016). Constructing Work and Subjectivities in Precarious Conditions: Psycho-Discursive Practices in Young People's Interviews in Greece. *Journal of Social and Political Psychology*, 4(1), 24-43. (10 ετεροαναφορές)
67. Kesisoglou, G., Figgou, L., & Dikaiou, M. (2016). "Narratives of Flight": Accounts of Precarious Employment Relations and Emigration from Greece.

A Critical Discursive Social-Psychological Perspective. *International Journal of Employment Studies*, 24(2), 73-90.

68. Digidiki, V., Dikaiou, M. & Baka. A. (2016). Attitudes towards the victim and the client of sex trafficking in Greece: The influence of belief in a just world, structural attributions, previous experience, and attitudes towards prostitution. *Journal of Human Trafficking*, 2(4), 297-315, DOI: 10.1080/23322705.2016.1176385. (2 ετεροαναφορές)
69. Podara, K., Figgou, L., & Dikaiou, M. (2019). Accounting for organ donation decision-making: Analyzing interview discourse of the donors' relatives and intensive care unit physicians in Greece. *Journal of health psychology*, 1359105319854147.
70. Rigby P, Fotopoulou M, Rogers A, manta A and Dikaiou M (2019). Problematising separated children: a policy analysis of the UK "safeguarding Strategy: Unaccompanied asylum seeking and refugee children". *Journal of Ethnic and Migration Studies*, DOI: [10.1080/1369183X.2019.1694407](https://doi.org/10.1080/1369183X.2019.1694407)

71. Δικαίου, Μ. (υπό δημοσίευση). Σχόλιο στο Ειδικό Αφιέρωμα για την πολιτική ψυχολογία στην Ελλάδα. *Ψυχολογία, το περιοδικό της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας*.

9. Τεχνικές εκθέσεις ερευνητικών προγραμμάτων

1. *Κοινωνικά και ψυχολογικά προβλήματα Παιδιών 8-10 χρονών Ελλήνων μεταναστών* (1984). E.E.C. General Direction of Employment, Social Affairs and Education.
2. *Παλινοστούντες Μετανάστες: Μεταβαλλόμενοι Ρόλοι Ανδρών και Γυναικών* (1987). Υπουργείο Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας. Πρόγραμμα: 87198.
3. *Παλινοστούντες Μετανάστες: Μεταβαλλόμενοι Ρόλοι Ανδρών και Γυναικών* (1987). The E.E.C. General Direction of Employment, Social Affairs and Education. Project: 000422.
4. *Παλινοστούντες Μετανάστες: Συμμετοχή Ανδρών και Γυναικών στην Λήψη Αποφάσεων Σχετικών με την Εκπλήρωση Στόχων* (1988). The E.E.C. General Direction of Employment, Social Affairs and Education. Project: 012802.

5. *Παλινοστούντες Μετανάστες: Μεταβαλλόμενοι Ρόλοι Ανδρών και Γυναικών*, (1991). E.E.C. General Direction of Employment, Social Affairs and Education.
6. *Παλινοστούντες Μετανάστες: Συμμετοχή Ανδρών και Γυναικών στην Λήψη Αποφάσεων Σχετικών με την Εκπλήρωση Στόχων*, (1991). E.E.C. General Direction of Employment, Social Affairs and Education.
7. *Program for introducing young children of remote towns to the methods of electronic mass media* (1991). Project: B4 3062/91/10294.
8. *Social co-existence and vocational re-settlement of refugees of Greek origin from the former U.S.S.R.*, (1991-1993). E.E.C. General Direction of Employment, Project: V/1093/89-E
9. *Κοινωνική Συνύπαρξη και Επαγγελματική Ένταξη Ποντίων Προσφύγων από τις Ανατολικές Χώρες. Τελική Έκθεση αποτελεσμάτων έρευνας αναγκών*(1992), Τομέας Ψυχολογίας, Τμήμα Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Α.Π.Θ.
10. *Κοινωνική Συνύπαρξη και Επαγγελματική Ένταξη Ποντίων Προσφύγων από τις Ανατολικές Χώρες*(1993). Τελική Έκθεση αποτελεσμάτων παρέμβασης με βάση το μοντέλο των ομάδων αυτοβοήθειας, Τομέας Ψυχολογίας, Τμήμα Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Α.Π.Θ.
11. *Κοινωνική Συνύπαρξη και Επαγγελματική Ένταξη Ποντίων Προσφύγων από τις Ανατολικές Χώρες: Εφαρμογή στην περιφέρεια*. Έκθεση αποτελεσμάτων έρευνας και παρέμβασης(1994), Τμήμα Ψυχολογίας Α.Π.Θ.
12. *Report to the EU Youth for Europe Programme: The street and homeless marginalized youth: A comparative feasibility study on problems and coping strategies*. EU Youth for Europe Programme (Action E. II Youth Research) (1997). Aristotle University of Thessaloniki, Greece.
13. *Migration, multiculturalism and conflict: An exploration of educational activities and nongovernmental practices in Greece*. Humanitarian Network (1998)
14. *Child immigration project: National report of the well - being of immigrant children in Greece*. TSER Programme (DGXII) of the European Commission (1999). Project: SOE2 - CT97 - 2024. (pp. 65)
15. *Δημιουργία προγράμματος σπουδών για την οργανωτική ψυχολογία / διοίκηση και οργάνωση επιχειρήσεων*. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ) Υποπρόγραμμα 3 Μέτρο 3.1 Ενέργεια 3.1.α. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης(2000), (σελ. 103)

16. Επιστημονικός σύμβουλος στο Ε. Παπαδοπούλου (Επιμ. Εκδ.), *Υποστήριξη των τοπικών κοινωνικών δομών και υπηρεσιών σε θέματα Τσιγγάνων. Παραγωγή μεθοδολογικών εργαλείων, Πρώτος Κύκλος: Εισαγωγή στην ολοκληρωμένη προσέγγιση για την υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης Τσιγγάνων πολιτών στις τοπικές κοινωνίες*. Οικοκοινωνία, Θεσσαλονίκη, 2006 (σελ. 92).
17. Επιστημονικός σύμβουλος στο Ε. Παπαδοπούλου (Επιμ. Εκδ.), *Υποστήριξη των τοπικών κοινωνικών δομών και υπηρεσιών σε θέματα Τσιγγάνων. Παραγωγή μεθοδολογικών εργαλείων. Δεύτερος κύκλος: Εμβάθυνση στις θεματικές ενότητες. Διαστάσεις του κοινωνικού αποκλεισμού των Τσιγγάνων πολιτών*. Οικοκοινωνία, Θεσσαλονίκη, 2006 (σελ. 147).
18. Επιστημονικός σύμβουλος στο Ε. Παπαδοπούλου (Επιμ. Εκδ.), *Υποστήριξη των τοπικών κοινωνικών δομών και υπηρεσιών σε θέματα Τσιγγάνων. Παραγωγή μεθοδολογικών εργαλείων. Τρίτος κύκλος: Σχεδιασμός σχεδίου δράσης για την κοινωνική ένταξη των πολιτών Τσιγγάνικης καταγωγής στις τοπικές κοινωνίες στη Δυτική Θεσσαλονίκη*. Οικοκοινωνία, Θεσσαλονίκη, 2006 (σελ. 157).
19. Αντιλήψεις και αναπαραστάσεις του πολέμου και της τρομοκρατίας στο λόγο: Συγκριτική μελέτη σε εθνικό και υπερεθνικό πλαίσιο» Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Προτεραιότητα:002 Μέτρο:002 Έργο:326 «ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΙΙ »- Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (2005-7)
20. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», ΕΣΠΑ. Ερευνητικό χρηματοδοτούμενο έργο: Ηράκλειτος Ι Ι, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, Επιτροπή Ερευνών ΑΠΘ (2011-12).

10. Συνέδρια – συμπόσια

1. Haritos - Fatouros, M., Sakka, D., & Dikaiou, M. (1984). *A study of migrant mothers: Return home and role change*. In Mediterranean Women's Studies Institute (KEGME), Delphi Symposium, Mediterranean women on the move: The employment, health and education of migrant women, Delphi, Greece (invited paper).
2. Haritos - Fatouros, M., Sakka, D., & Dikaiou, M. (1986). *Maternal attitudes of Greek migrant women*. Ανακοίνωση στο XII International Round Table for the Advancement of Counselling. University of Lund, Sweden

3. Δικαίου, Μ. (1989). *Μειονότητες και εκπαίδευση: Η περίπτωση των Τσιγγάνων του Δενδροποτάμου*. Ανακοίνωση στο Α' Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Θεσσαλονίκη.
4. Δικαίου, Μ. (1990). *Children: A minority group?* International Conference on Child, Family and Society, E.E.C. Luxeburg. (invited paper)
5. Δικαίου, Μ. (1993). *Έρευνα αναγκών σε μειονοτικές ομάδες: Μια νέα προσέγγιση*. Ανακοίνωση στο Δ' Πανελλήνιο συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Θεσσαλονίκη.
6. Φίγγου, Λ., Καραμπατζάκη, Δ., & Δικαίου, Μ. (1993). *Έλληνες παλιννοστούντες: Παρόν, παρελθόν και μέλλον*. Ανακοίνωση στο Δ' Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Θεσσαλονίκη.
7. Δικαίου Μ., Ράπτη Ε. & Φίγγου Ε. (1993). Έρευνα Αναγκών σε μειονοτικές ομάδες: Μια νέα προοπτική. Προφορική Ανακοίνωση στο 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Ελληνική Ψυχολογική Εταιρία (ΕΛ.Ψ.Ε.) & Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Μάιος, Θεσσαλονίκη.
8. Καραμπατζάκη Δ., Φίγγου, Ε. & Δικαίου Μ. (1993). Κοινωνικο-ψυχολογικές διαστάσεις της χρονικής προοπτικής: Παλιννοστούντες μετανάστες από την πρώην Ομοσπονδιακή Δυτική Γερμανία. Προφορική Ανακοίνωση στο 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Ελληνική Ψυχολογική Εταιρία (ΕΛ.Ψ.Ε.) & Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Μάιος, Θεσσαλονίκη.
9. Δικαίου, Μ. (1994). *Minority populations: Problems and methods of coping*. I.R.T.A.C. International Conference. Munich. (Προσκεκλημένη ομιλήτρια)
10. Χαρίτου - Φατούρου, Μ, Δικαίου, Μ., & Urahai, N. (1994). *Minority status or religion status? Influences on adolescent problems and coping strategies*. I.R.T.A.C. International Research Seminar. Munich. (Προσκεκλημένη ομιλήτρια).
11. Δικαίου, Μ. (1994). *Minority status or religion status? Influences on adolescents problems and coping strategies*. Munich: International Research Seminar for the Advancement of Counselling (IRTAC).
12. Δικαίου, Μ. (1994). *Minority mobility and the concept of time*, Budapest Symposium for Families as Educators for Global Citizenship. Budapest.
13. Δικαίου, Μ. (1994). *Προγράμματα Παρέμβασης: Δυνατότητες και Περιορισμοί*. Ομιλία στο σεμινάριο Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού Θεσσαλονίκης.

14. Dikaiou, M. (1995). Minorities coping with problems and change. Symposium on *"Personal and social processes of coping in moving and non - moving minorities"*. IV European Congress of Psychology, Athens, Greece.
15. Δικαίου, Μ. (1996). Παιδιά του δρόμου στην Ελλάδα. Κοινωνικο - ψυχολογικές διαστάσεις. Στο *"Το παιδί στη κοινωνία των πληροφοριών"* Συμπόσιο για τα Παιδιά του Δρόμου. Όγδοο Πανελλήνιο Συνέδριο, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα (Προσκεκλημένη ομιλήτρια).
16. Δικαίου, Μ. (1996). *Μειονοτικές ομάδες: Έρευνα και παρέμβαση στη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα*. Πρώτο Πανελλήνιο Συνέδριο Κοινωνικής Ψυχολογίας, Δελφοί.
17. Dikaiou, M. (1996). *Forms of social exclusion of children*. CROP Conference on Poverty and Social Exclusion in the Mediterranean Area. Rethymno, Crete.
18. Dikaiou, M. (1997). *Illiteracy and social exclusion*. 12th International Congress on Education of Ethnic Minorities. Unity and Diversity. Rethymno, Crete (invited paper).
19. Dikaiou, M. (1997). *Nationalism as expressed by the group of the Golden Sunrise in Greece: Social - psychological perspectives*. 12th International Congress on Education of ethnic Minorities. Unity and Diversity. Rethymno, Crete.
20. Μπίμπου-Νάκου, Ι., Χαρίτου-Φατούρου, Μ. & Μ. Δικαίου (1998). Ομάδα αυτοβοήθειας με άτομα που μετακινήθηκαν από την Αλβανία: Πλαίσιο αναφοράς και ευρήματα σε σχέση με τις διαδικασίες ενίσχυσης του κοινωνικού αποκλεισμού. Πρακτικά του *6ου Επιστημονικού Συνεδρίου με θέμα "Κοινωνικές Ανισότητες και Κοινωνικός Αποκλεισμός"*. Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα.
21. Χαρίτου - Φατούρου, Μ., & Δικαίου, Μ. (1998). *Παιδιά που ζουν ή εργάζονται στο δρόμο. Παιδιά προσφύγων και περιθωριακών πληθυσμών*. Επιστημονική Διημερίδα με θέμα «Βαλκάνια και Ψυχική Υγεία», Θεσσαλονίκη (προσκεκλημένη ομιλήτρια).
22. Δικαίου, Μ. (1998). *Ψυχολογία: Νέες κατευθύνσεις και δυνατότητες στα προγράμματα σπουδών*. Συνέδριο Κοινωνικών Επιστημών, Ρέθυμνο.
23. Dikaiou, M. (1998). From conflict to harmony: The Greek case. Symposium on *Cultural identities and ethnic minorities*, University of Deusto, Bilbao, Spain.

24. Dikaiou, M. (1999). Educational activities, governmental and non governmental practices in Greece. Symposium on *Humanitarian Studies Development*, Brussels.
25. Dikaiou, M. (1999). *Constructing views about street children: Ideologies of research*. ESA Conference on European Integration and Social Change in South Europe, University of Amsterdam, Netherlands.
26. Σακκά, Δ., & Δικαίου, Μ. (1999). Προσαρμογή – επαναπροσαρμογή: Δύο όροι που χρήζουν επαναπροσδιορισμού. Στο Συμπόσιο για τις «*Θεωρητικές και κλινικές προσεγγίσεις στη ψυχολογική προσαρμογή μεταναστών*». 7ο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας «*Η Ψυχολογία στη Μεσόγειο στην αυγή του 21^{ου} αιώνα*». Λευκωσία, Κύπρος: Ελληνική Ψυχολογική Εταιρεία και Τμήμα Επιστημών της Αγωγής, Πανεπιστήμιο Κύπρου .
27. Δικαίου, Μ. (2000). *Αντιπαλεύοντας την περιθωριοποίηση: Μια πορεία διαλόγου και επαναδιαπραγμάτευσης ταυτοτήτων*. Ημερίδα με θέμα Ευαισθητοποίηση - Ενημέρωση για την Αποτελεσματικότερη Κοινωνικο - οικονομική Ένταξη των Νέων Τσιγγάνων, Θεσσαλονίκη: Δημοτική Επιχείρηση Κοινωνικής και Πολιτιστικής Ανάπτυξης Μενεμένης (προσκεκλημένη ομιλήτρια).
28. Dikaiou, M. (2000). *Discussing diversity in inner cities*. European Symposium on Ethnic Diversity in Europe. Liege, Brussels.
29. Dikaiou, M. (2000). Συζητήτρια σε στρογγυλό τραπέζι με θέμα "*Cultural diversity*". International Conference on «*Counseling in the New Millennium, Meeting the Challenges of Diversity and Promoting Peace and Social Inclusion*». Θεσσαλονίκη: International Association for Counseling & Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
30. Δικαίου, Μ. (2000). Το ποιείν της κοινωνικο - ψυχολογικής έρευνας. Στο Στ. Παπαστάμος (Πρόεδρος), *Κοινωνική ψυχολογία και ιδεολογία: Ιδεολογικές διαστάσεις των εφαρμογών*. Συμπόσιο που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Συνεδρίου κοινωνικής ψυχολογίας "*Κοινωνική ψυχολογία και εφαρμογές*". Σύρος, Ελλάδα.
31. Δικαίου, Μ. (2001). Κοινωνικο - ψυχολογική έρευνα και οργανισμοί: Ανατροπές και πραγματικότητες. Στο Μ. Δικαίου (Πρόεδρος) *Κοινωνικο - ψυχολογική Έρευνα και Οργανισμοί. Ανατροπές και Πραγματικότητες*. Συμπόσιο

- που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του 8^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας, Αλεξανδρούπολη, Ελλάδα.
32. Δικαίου, Μ. (2001). *Problems and coping strategies of elderly citizens*. Meeting Report. International Research Seminar, International Association for Counselling. Mumbai, India.
  33. Δικαίου, Μ. (2002). *Η ποιοτική και ποσοτική προσέγγιση στο πλαίσιο της έρευνας δράσης. Περιορισμοί και δυνατότητες*. Δημερίδα της Ψυχολογικής Εταιρείας Βορείου Ελλάδος με θέμα "Ποσοτική και Ποιοτική Έρευνα Εφαρμογές στην Ψυχολογία και στην Εκπαίδευση". Θεσσαλονίκη, Ελλάδα. (προσκεκλημένη ομιλία)
  34. Δικαίου, Μ. (2003). Η κοινωνικο - ψυχολογική έρευνα στην υπηρεσία των αναγκών του πολίτη στις σύγχρονες δημοκρατίες. Στο Μ. Χαρίτου - Φατούρου (Πρόεδρος), *Πολιτική Ψυχολογία: Γιατί?*. Συμπόσιο που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του 9^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ψυχολογικής Εταιρείας, Ρόδος, Ελλάδα.
  35. Δικαίου, Μ. (2003). Συζητώντας για το πρόγραμμα "Εκπαίδευση εκπαιδευτών στην πολιτισμική ενημερότητα". Στο Δ. Σακκά (Πρόεδρος), *Ένταξη παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών μέσω της ενδυνάμωσης και της συστηματικής εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών στην πολιτισμική ενημερότητα*. Συμπόσιο που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του 1^{ου} Συνεδρίου Ψυχολογικής Εταιρείας Βορείου Ελλάδος, Βόλος, Ελλάδα.
  36. Δικαίου, Μ. (2004). Οργάνωση κατόπιν πρόσκλησης συμποσίου με θέμα: *Quality in an inequality context: Strategies of support for migrant and minority groups*. 1st International Conference, Psychological Society of Northern Greece. Quality of Life and Psychology, 3 - 5 December, Thessaloniki, Greece.
  37. Δικαίου, Μ. (2004). Ανακοίνωση στο παραπάνω συμπόσιο με τίτλο: *The prisoner - family relations in the context of community: types of situations, beliefs and networks of support*. 1st International Conference, Psychological Society of Northern Greece. Quality of Life and Psychology, 3 - 5 December, Thessaloniki, Greece.
  38. Δικαίου, Μ. (2004). Ανακοίνωση στο παραπάνω συμπόσιο με τίτλο: *Citizen's participation, health inequalities and change in deprived communities. A critical perspective*. 1st International Conference, Psychological Society of

- Northern Greece. Quality of Life and Psychology, 3 - 5 December, Thessalonici, Greece.
39. Δικαίου, Μ. (2005). Οργάνωση κατόπιν πρόσκλησης συμποσίου με θέμα: *Construction of Otherness in Contemporary Greece*. 8th European Conference of Psychological Assessment, 31 August-4th September, Budapest.
  40. Δικαίου, Μ. (2005). Συμμετοχή κατόπιν πρόσκλησης σε στρογγυλό τραπέζι με θέμα: *Ίδρυση των Παιδαγωγικών Τμημάτων: Πρώτες Εμπειρίες*. Συντονιστής Χ. Φράγκος. Ημερίδα Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής του Α.Π.Θ., 25-27 Μαΐου, Θεσσαλονίκη.
  41. Δικαίου, Μ. (2006). Ανακοίνωση κατόπιν πρόσκλησης στο άνοιγμα ημερίδας με θέμα: *Πολυπολιτισμικότητα Διεπιστημονικές προσεγγίσεις*. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 12 Μαΐου, Θεσσαλονίκη.
  42. Μπάκα, Α. & Δικαίου, Μ. (2006) Η τρομοκρατία στον καθημερινό λόγο: Συγκριτική μελέτη σε εθνικό και υπερ-εθνικό επίπεδο. Προφορική Ανακοίνωση στην Ημερίδα «Πολυπολιτισμικότητα: Διεπιστημονικές προσεγγίσεις», Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 12 Μαΐου, Θεσσαλονίκη.
  43. Χαρίτου – Φατούρου, Μ., Δικαίου, Μ. (2007). Διοργάνωση και Συντονισμός κατόπιν πρόσκλησης σεμιναρίου με θέμα: *Διεθνής πρόταση για την κοινωνικοποίηση ατόμων Γ' ηλικίας*. Πέμπτο (5^ο) Συνέδριο για τη νόσο ALZHEIMER, 22-25 Φεβρουαρίου, Θεσσαλονίκη.
  44. Χαρίτου -Φατούρου, Μ., Δικαίου, Μ., Κανάκη, Α., Καρακίτσιου, Β. (2007). *Γενική εισαγωγή στην έρευνα -Πρώτα αποτελέσματα της έρευνας στην Ινδία*. Ανακοίνωση στο σεμινάριο με θέμα: *Διεθνής πρόταση για την κοινωνικοποίηση ατόμων Γ' ηλικίας*. Πέμπτο (5^ο) Συνέδριο για τη νόσο ALZHEIMER, 22-25 Φεβρουαρίου, Θεσσαλονίκη.
  45. Χαρίτου -Φατούρου, Μ., Καρακίτσιου, Β., Δικαίου, Μ., Κανάκη, Α. (2007). *Πρώτα αποτελέσματα της έρευνας για την ενεργοποίηση των ηλικιωμένων στην Ελλάδα*. Ανακοίνωση στο σεμινάριο με θέμα: *Διεθνής πρόταση για την κοινωνικοποίηση ατόμων Γ' ηλικίας*. Πέμπτο (5^ο) Συνέδριο για τη νόσο ALZHEIMER, 22-25 Φεβρουαρίου, Θεσσαλονίκη.
  46. Κανάκη, Α., Χαρίτου -Φατούρου, Μ., Δικαίου, Μ., Καρακίτσιου, Β. (2007). *Παρουσίαση πορισμάτων πιλοτικής ομάδας εστίασης για τους ηλικιωμένους στην Ελλάδα*. Ανακοίνωση στο σεμινάριο με θέμα: *Διεθνής πρόταση για την*

- κοινωνικοποίηση ατόμων Γ' ηλικίας. Πέμπτο (5^ο) Συνέδριο για τη νόσο ALZHEIMER, 22-25 Φεβρουαρίου, Θεσσαλονίκη
47. Καρακίτσιου, Β., Δικαίου, Μ., Χαρίτου-Φατούρου, Μ., Κανάκη, Α. (2007) *Η προσφορά βοήθειας ή εργασίας των ηλικιωμένων προς την κοινότητα ως ευεργετικός παράγοντας στην μακροζωία τους*. Ανακοίνωση στο σεμινάριο με θέμα: Διεθνής πρόταση για την κοινωνικοποίηση ατόμων Γ' ηλικίας. Πέμπτο (5^ο) Συνέδριο για τη νόσο ALZHEIMER, 22-25 Φεβρουαρίου, Θεσσαλονίκη
48. Δικαίου, Μ. (2007). Συζητήτρια κατόπιν πρόσκλησης στο συμπόσιο με θέμα: *Assessment in Work and Organization Settings*. Ninth (9th) European Conference of Psychological Assessment, 3-6 May, Thessaloniki, Greece
49. Δικαίου, Μ. (2007). *Citizen's participation, health inequalities and change in deprived communities. A critical perspective*. FEANTSA European Conference on *Multiple Barriers, Multiple Solutions: Inclusion into and through Employment for People who are Homeless*, 18-19 October, Zaragosa, Spain.
50. Δικαίου, Μ. (2008). Συζητήτρια κατόπιν πρόσκλησης στην ημερίδα με θέμα: *Κοινωνική Ψυχολογία και Εκπαίδευση*, 13 Δεκεμβρίου, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Δ.Π.Θ., Αλεξανδρούπολη.
51. Δικαίου, Μ. (2009). Συζητήτρια κατόπιν πρόσκλησης στο συμπόσιο με θέμα: *Ελλάδα και Μειονότητες: Ζητήματα Ταυτότητας και Ένταξης στο Πλειονοτικό και Μειονοτικό Λόγο*, 14-17 Μαΐου, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος.
52. Δικαίου, Μ. (2010). Συνδιοργανώτρια και συζητήτρια κατόπιν πρόσκλησης στο συμπόσιο με θέμα: *Youth and Immigration: Active construction of identities, evaluations and attributions in young people's talk on immigration*. Third International Conference on "Children and youth in changing societies", 2-4 Δεκεμβρίου, Θεσσαλονίκη.
53. Δικαίου, Μ., Figgou, Ε. (2010). Συν-διοργάνωση Συμποσίου: *Youth and Immigration: Active construction of identities, evaluations and attributions in young people's talk on immigration*. 3rd International Conference: Children and Youth in Changing Societies. Ψυχολογική Εταιρεία Βορείου Ελλάδος & Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2-4 Δεκεμβρίου 2010, Θεσσαλονίκη.

54. Dikaiou, M. (2011). Discussion. Paper panel session on “Political discourses in the context Greek crisis”. Annual Scientific Meeting of the International Society of Political Psychology (ISPP), Istanbul, Turkey .
55. Kesisoglou,G., Dikaiou. E., Figgou. E. (2013). “Classic Greek Job!”: The joint construction of precarious labor as a common place of Greek society in the discourse of young people.International Conference on Critical Social Psychology: Discourse, Materiality & Politics. Barcelona, Spain.
56. Δικαίου, Μ.(2013). Οργάνωση και προεδρία κατόπιν πρόσκλησης συμποσίου με τίτλο: Κοινωνίες σε μετασχηματισμό και η θέση του «Άλλου»: Αποκλεισμοί, δικαιώματα και κινητοποιήσεις. 14^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογίας με θέμα « Η ψυχολογία σε κρίσιμους καιρούς»,16-18 Μαΐου, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Δ.Π.Θ., Αλεξανδρούπολη.
57. Δικαίου, Μ. (2013). Εμείς και οι Άλλοι. Μια πολιτική κοινωνιοψυχολογική προσέγγιση. 14^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογίας με θέμα «ψυχολογία σε κρίσιμους καιρούς», Σχολή Επιστημών Αγωγής, Δ.Π.Θ., Αλεξανδρούπολη
58. Δικαίου, Μ.(2013). Συμπόσιο Κοινωνικο-ψυχολογική Έρευνα για τον «Άλλο»: Ανατροπές και Πραγματικότητες. (Οργάνωση/ προεδρεία). 14^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογίας με θέμα « ψυχολογία σε κρίσιμους καιρούς», Σχολή Επιστημών Αγωγής, Δ.Π.Θ., Αλεξανδρούπολη
59. Δικαίου, Μ. (2013). Οργάνωση και προεδρία κατόπιν πρόσκλησης συμποσίου με τίτλο: Ζητήματα Κοινωνικής Ψυχολογίας. Δημερίδα με θέμα « Η ψυχολογία Σήμερα: Προσανατολισμοί και Εφαρμογές », Ψυχολογική Εταιρεία Βορείου Ελλάδος, Θεσσαλονίκη.
60. Δικαίου, Μ. (2013). Εμείς και οι Άλλοι. Μια πολιτική κοινωνιο-ψυχολογική προσέγγιση. Δημερίδα με θέμα « Η ψυχολογία Σήμερα: Προσανατολισμοί και Εφαρμογές », Ψυχολογική Εταιρεία Βορείου Ελλάδος, Θεσσαλονίκη.
61. Δικαίου, Μ. (2013). Ζητήματα εννοιολογησης της «κρίσης»: Μια πολιτική κοινωνιο-ψυχολογική προσέγγιση. Δημερίδα με θέμα «Μεταναστευτικές διαδρομές: σχολικοί σταθμοί και ψυχοκοινωνικές αποσκευές». Δράση 6.2-Εκπαίδευση Αλλοδαπών και Παλιννοστούντων Μαθητών, ΕΣΠΑ, με την σύμπραξη και συμμετοχή της Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Θεσσαλονίκη.
62. Δικαίου, Μ. (2013) Διοργάνωση Συμποσίου: «Κοινωνίες σε μετασχηματισμό και η θέση του «άλλου»: αποκλεισμοί, δικαιώματα και κινητοποιήσεις». 14ο

- Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Ελληνική Ψυχολογική Εταιρία (ΕΛ.Ψ.Ε.) & Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης 15-19 Μαΐου 2013, Αλεξανδρούπολη.
63. Δικαίου, Μ., Μπάκα, Α., Πανταζής, Π., Σακκά, Δ. & Φίγγου, Λ. (2014). Μελετώντας τη μετανάστευση από τη σκοπιά της κοινωνικής και πολιτικής ψυχολογίας. Προφορική Ανακοίνωση στο *5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Συμβουλευτικής Ψυχολογίας. Συμβουλευτική Ψυχολογία: Σύγχρονες τάσεις, μελλοντικοί προσανατολισμοί*. Διοργάνωση ΕΛ.Ψ.Ε., 6-9 Νοεμβρίου 2014, Πάτρα.
64. Χατζημπύρρος, Β., Μπάκα, Α., Δικαίου, Μ. (2015). Αναπαραστάσεις της μετανάστευσης και των μεταναστών ασθενών στο λόγο των γιατρών. Ανακοίνωση σε συμπόσιο στο 15ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας Λευκωσία, Κύπρος, 27-31 Μαΐου, 2015.
65. Δικαίου, Μ. (2017) «Περί Λαϊκισμού»: Καφενείο η Ελλάς. Προφορική ανακοίνωση στο πλαίσιο *ημερίδας του κλάδου Πολιτικής Ψυχολογίας της ΕΛΨΕ με θέμα: «Λαϊκισμός», «Ριζοσπαστικοποίηση» και η αποποίηση της πολιτικής*, 30 Νοεμβρίου 2017, Νέα Χηλή, Αλεξανδρούπολη.
66. Podara, K. & Dikaiou, M. (2018). “Organ Donation Decision: Experiences of Donor’s Relatives and ICU Doctors”, 7th Qualitative Research on Mental Health Conference, Berlin, Germany.
67. Δικαίου, Μ. (2019) Μετανάστευση και προφορική ιστορία. Προφορική Ανακοίνωση στο Συμπόσιο του κλάδου Πολιτικής Ψυχολογίας της ΕΛΨΕ, *Μετανάστευση, ταυτότητες και διεκδικήσεις: Το πολιτικό στον Λόγο και στην προφορική ιστορία*. 17ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Ελληνική Ψυχολογική Εταιρία, Μάιος, Αλεξανδρούπολη.

11. Διαλέξεις –Σεμινάρια- Εξωπανεπιστημιακή δραστηριότητα

Διαλέξεις στην κοινότητα

- 1986 - 1989 Διοργάνωση και διεξαγωγή εβδομαδιαίων επιμορφωτικών σεμιναρίων για κοινωνικούς λειτουργούς και εκπαιδευτικούς του Νομού Δράμας
- 1991 *Επαναπατρισθέντες και δυνατότητες κοινωνικής στήριξης*: Ομιλία στην Ημερίδα Ομοσπονδίας Κοινωνικών Λειτουργών, Θεσσαλονίκη, Μάιος 1991.

- 1991 Συμμετοχή στη διοργάνωση και διεξαγωγή Ημερίδας Εκπαιδευτικών του Νομού Κιλκίς με θέμα: *Νέοι και περιβάλλον*.
- 2004 Συμμετοχή στο Ανοιχτό Πανεπιστήμιο του Δήμου Θεσσαλονίκης με θέμα "*Ανήλικοι και κοινωνικός αποκλεισμός*"
- 2005 Παρουσίαση του βιβλίου της Μ. Χαρίτου Φατούρου με τίτλο Ο βασιανιστής ως όργανο της κρατικής εξουσίας: Ψυχολογικές καταβολές.
- 2006 Ομιλίες και σεμινάρια με θέμα το κοινωνικό αποκλεισμό και τη περιθωριοποίηση Τσιγγάνων στο πλαίσιο της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας "Οικοκοινωνία: Πρωτοβουλία πολιτών για την κοινωνική κατοικία και την υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης των Τσιγγάνων πολιτών.
- 2006 - 2008 Σεμινάρια απευθυνόμενα σε εργαζόμενους κοινωνικών φορέων στα πλαίσια του προγράμματος «Δράσεις για την Άρση των Εμποδίων Κοινωνικής Ένταξης και Εργασιακής Ενσωμάτωσης Κοινωνικά Αποκλεισμένων Ομάδων». Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υγεία-Πρόνοια» 2006-8.
- 1999+ Ιδρυτικό μέλος της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας "Οικοκοινωνία: Πρωτοβουλία πολιτών για την κοινωνική κατοικία και την υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης των Τσιγγάνων πολιτών"

12. Επισκέπτρια καθηγήτρια

- 1991 - 1992 Τμήμα Κοινωνικής Ψυχολογίας, London School of Economics and Political Science, Πανεπιστήμιο του Λονδίνου
- Συνεργασία με τον Καθηγητή P. Humphreys (Τομέας Οργανωτικής Ψυχολογίας - LSE) για την ανάπτυξη και οργάνωση συστημάτων υποστήριξης σε θέματα πρόληψης σωματικής υγείας σε χώρες με υψηλό δείκτη φτώχειας.
  - Σεμινάριο με θέμα: "*Ethno - cultural minorities: Time perspective influences*". Τμήμα Κοινωνικής Ψυχολογίας - LSE.
  - Συνεργασία με την Καθηγήτρια I. Markova, Τμήμα Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο του Stirling, για θέματα προσαρμογής ατόμων, σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης που υπέστησαν μεγάλες κοινωνικο - πολιτικές αλλαγές.

- Συνεργασία με την Καθηγήτρια J. Gibson (Τμήμα Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο του Pittsburgh) για την οργάνωση και τη συγγραφή του βιβλίου με τίτλο "*Adolescence from crisis to coping: A thirteen nation study*".

1995-1996 Εθνική Σχολή Δικαστών, Θεσσαλονίκη,

2017 Department of criminology, Stirling University, Scotland

13. Μέλος συντακτικών επιτροπών επιστημονικών περιοδικών

1. Journal of Applied Social Psychology
2. New Review of Social Psychology,
3. Journal of Community Psychology
4. Economic & Social Research Council (ESRC)
5. International Migration
6. Hellenic Journal of Psychology
7. Ψυχολογία (Ελληνική Ψυχολογική Εταιρεία)
8. Ψυχολογικά θέματα (Σύλλογος Ελλήνων Ψυχολόγων)
9. Περιοδικό Κοινωνικών Ερευνών, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα
10. Κοινωνία και ψυχική Υγεία
11. Επετηρίδα Τμήματος Ψυχολογίας

14. Μέλος Επιστημονικών εταιρειών

- Ελληνική Ψυχολογική Εταιρεία (Μέλος των κλάδων Πολιτικής και Κοινωνικής Ψυχολογίας)
- Ψυχολογική Εταιρεία Βορείου Ελλάδος
- International Round Table for the Advancement of Counselling
- International Association of Applied Psychology
- International Research Seminar (IRS)
- European Association for Counseling
- International Society of Political Psychology
- The Society for the Psychological Study of Social Issues
- British Psychological Society (Social Psychology section)